

den sidste Opførelse ligger tilbage i Tiden, kræver fuldt det samme Arbejde som ny Stykkers Opførelse. Dette gælder dog f. Eks., hvad enhver vil forstaa, om Aladdin, som ikke var opført, tror jeg, siden 1842 paa det kongelige Teater. Men der behøves ikke nær saa langt et Tidsrum, for at man kan forstaa, at Arbejdet bliver det samme ved Repetitioner, som ved ny Stykker. Om man overhovedet har tilstrækkelige ny Stykker til Disposition, beror jo desuden paa den dramatiske Produktions Tilstand til en given Tid hos os og andre Steder. Der er man ogsaa i Driften af Teatret afhængig af Faktorer, som man ikke er Herre over. Jeg tror, som sagt, det vilde være letfindigt, hvis jeg vilde love andet paa dette Punkt end, at det selvfølgelig skal være min, som enhver Kirke- og Undervisningsministers Sag, der har med dette Forhold at gøre, at paase, at der virkelig finder en fornuftig Økonomi Sted paa Udgiftssiden, og at der intet forsømmes i Retning af energisk Arbejdsvirksomhed, for saa vidt angaar Indtægten.

Ja, ganske anderledes vilde jo Sagen stille sig, hvis man blev enig om eller kunde tænkes at blive enig om at lette Ministerens og alle Statsmyndigheders Ansvar ved at vende tilbage til den anden Ordning med et fast Tilskud, der ikke skulde overskrides. Men Konsekvenserne deraf vilde jo være, at man i alt væsentligt maatte lade Teatret drives som en Entreprise, d. v. s. man maatte give meget friere Hænder, end der nu er Tale om, naar Budgettet fastsættes paa Finansloven, og hvor meget er ordnet ved Lov, som den, der skulde drive Teatret paa den Maade, maatte forlange, at han blev fritaget for, fordi han ikke kunde drive det med disse Baaend paa sig. Det var jo en Ordning, som man fra alle Sider var enig om, at man vilde høre fra, og jeg tror, det vilde være meget betænkeligt at vende tilbage til den igen, meget betænkeligt, ogsaa fordi man da vilde være nødt til at slaa af paa og opgibe mange af de Krav, som nu dels ved Lov, dels ved Finansloven og paa den anden Maade fra det offentlige Side er stillet, og som, hvis det kongelige Teater skal fyldestgøre det, som det efter sit Ideal skal være, ogsaa bør stilles.

Det ærede Medlem omtalte en ganske vist i finansiel Betydning meget mindre vigtig Sag, nemlig vore Samlingers Offentlighed eller et enkelt Moment ved Samlingernes Offentlighed, nemlig Anbringelse af Etiketter paa de udstillede Genstande. Der er det saa heldigt, at den Grundtanke, som ledede det ærede Medlem til at omtale den

Ting, er ikke alene jeg, men alle, og særlig netop Samlingernes Bestyrelse, aldeles enige i, den Tanke nemlig, at det er Samlingernes Bestemmelse, at de gøres saa tilgængelige for offentligheden som muligt, at den Belæring, som de indeholde, bringes saa vidt og saa let omkring i den store Mængde, som det overhovedet er muligt. Det er jo nemlig ikke noget nyt fra Samlingernes Side — jeg forudtæller særlig, at det ærede Medlem har tænkt paa Samlingerne i Prinsens Sal — thi det har fra første Færd af ved disse Samlingers Stiftelse været en Bestræbelse, som har været aldeles afgørende og ledende for de Mænd, hvem vi skyldte disse Stattes Ordning. Naar der altsaa nu er Spørgsmaal om en enkelt Foranstaltning, som kan bidrage dertil, og man mener, at der ikke i den Henseende er fyldestgjort alt, hvad man kunde ønske, saa kan man paa Forhaand være vis paa, at naar der ikke er gaaet videre i den Retning, end der er gjort, er det, fordi det har særegne praktiske Vanskeligheder, og at man har søgt at fyldestgøre de Krav, der i den Henseende kunne ønskes, ved Foranstaltninger af anden Art, der mindst lige saa fuldstændig maa tilfredsstille Publikum som den særlige Foranstaltning, der er paa Tale.

Det vedrører ikke Finansloven, og jeg har derfor ogsaa meget lidt at bemærke til en Hensigt, der blev gjort til mig af det ærede Medlem for Københavns Amts 4de Valgkreds (Hørup) angaaende Almueskolen og dens Rettskrivning. Jeg er naturligvis fuldstændig enig med ham i det Grundsynspunkt, at det er ønskeligt for Almueskolen og for Skoler i det Hele at have Fred paa et saadant Omraade saa meget som muligt. Men ubetinget kan dette Ønske ikke fyldestgøres, og navnlig vil der jo af og til blive bestemt noget nyt og altsaa for saa vidt bringes Uro til Stede. Hvorledes man end dømmer om dette nyes egen Bestaaenhed, saa kan Koen, naar det nu en Gang er sket, ikke komme tilbage straks, og saa maa Skolen være belavet paa to Ting: for det første at give Bæstet om de Erfaringer, der ere indhøstede ved det nyes Anvendelse, og for det andet give Bæstet, om den med Hensyn til dets Anvendelse har Ønske om Bempelser. Dette er en nødvendig Konsekvens af Forandringerne. Og naar saa tilmed de Forandringer, der ere skete i Skolernes Rettskrivning, møde Modstand fra anden Side i stort Omfang, rettes jo ganske naturlig det Spørgsmaal tillige til Skolen: Er der Grund til at tage Hensyn til dette? Er der Grund til overfor denne Modstand at lempe Reglerne? Det er ikke andet, der er